



מנחם בגין צדק תמיד. גם כאשר לא דיבר עדיין על גבולות-ביטחון, אלא על שתי-גדות-לירדן-ושלג'ורג'ם-כן.

לכן, כאשר הציג לנו האו"ם בנובמבר 1947 להקים מדינה יהודית קטנה בחלק קטנטן של ארץ-ישראל המערבית — סירבנו, כמובן. ידענו שזוהי בגידה במולדת, מכירת מכורתנו תמורת נזיד-עושים.

הבוגדים, התכוסנים, יפיהנמש, השמאלנים למוניהם, בודם טואטאו מעל הכמה הלאומית. הוקמה הנהגה לאומית חדשה, בראשות מנחם בגין, יש ראל אלדר, אליעזר ליבנה (לא, הוא היה או דפיטיסט), אורי צבי גרינברג, עזר וייצמן הצעיר, ושאר גאוני הדור. אמרנו לאו"ם, לאנגלים, לערבים: לא! לא נקים מדינת-כובות זעירות! נמשיך במלחמת-הקודש, עד כי נשחרר את מולדתנו השלמה!

של האו"ם, לפי התוכנית שגובשה עוד באביב 1948 ב-סטייטס-דפארטמנט, ושהובאה אז בפני האו"ם.

הנציב העליון מטעם האו"ם, הרוזן ברנאדוט, קיבל על עצמו להכשיר את הארץ בהדרגה לעצמאות, תחת השלטון הדמוקרטי של הרוב (הערבי). צבא-הירום של האו"ם החליף את הבריטים.

פעם בשנה נסעו בן-גוריון, גולדה ושרת למרכז האו"ם, כדי לשטח בפני ועדת-הנאמנות את טענות הסוכנות היהודית...

אפשר להכתיר סיפור דמיוני זה בכותרת ההרצל-אית: "אם לא תרצו, זוהי אגדה!"

יש בו מוסר-ההשכל, הרבה מעבר לאופיו ההיתולי.

מפני שזה באמת יכול היה לקרות. כיום, אחרי 23 שנים, אנחנו יודעים כי הנסיבות ש-איפשרו את הקמת המדינה היו צירוף נדיר של מיקרים.

הסובייטים. בראש עמד הארי תרומן הציוני.

כעבור זמן קצר מאד השתנה הכל. הסובייטים עדיין חשבו שהעיקר הוא להר-ציא את הבריטים מהמזרח התיכון, ועוד לא תפסו את חשיבות הלאומנות הערבית העולה. סטאלין גם לא תפס עדיין איזו השפעה עצומה תהיה לעצם קיום מדינה יהודית על נפש היהודים הסובייטים.

כעבור שנתיים השתנה הכל.

הערבים היו מפוררים וכושלים יותר מאי פעם. ההתחרות בין השליטים הפיאודליים הרקובים היתה חזקה יותר מאשר התנגדותם המשותפת לציונות.

תוך זמן קצר השתנה הכל.

צירוף כל הנסיבות האלה — צירוף מיקרי כמו ליקוי-חמה — יצרה את ההזדמנות החיפה מורית. הנהגה נבונה, בראשות דויד בן-גוריון, ניצלה הזדמנות זו.

יש חשיבות עליונה, גולית ממש, להבנת מוסר השכל

זוהי כולל היה ללהרות אחרת!

זה דווקא היום, ביום העצמאות ה-23. חשוב לזכור: מה שקרה לא מוכרח היה לקרות. זה יכול היה לקרות אחרת.

ואילו זה קרה אחרת, לא היינו יודעים לעולם שזה היה אפשרי.

כמו תמיד, היו הבריות משלימות עם המציאות ואומ-רות: "כמובן, אי-אפשר היה להקים מדינה יהודית. זה היה חלום באפסמיה".

ההזדמנות הכבירה היתה אובדת, ואיש לא היה מודה שאכן היתה קיימת בכלל.

אני מאמין שברגע זה ישנה הזדמנות היסטורית דומה, בעלת משמעות גורלית דומה.

אני מאמין שברגע זה ישנה שעת-כושר חד-פעמית, שגם היא באה בעיקבות צירוף של נסיבות בינלאומיות.

שעת-הכושר לשלום.

כאשר הכריזו נשיאי מצרים — תחילה עבד-אל-נאצר בחצי-פה, לאחר מכן סאדאת בפה מלא — כי הם מוכנים סוף-סוף לכרות שלום רישמי עם ישראל, עם כל הכרוך בכך מבחינה מעשית — הם יצרו מצב היסטורי חדש.

וכמו כל מצב היסטורי, זהו מצב חולף! אנשים חסרי חוש היסטורי (וחוששני שבניגוד לבן-גוריון, רוב חברי ההנהגה הנוכחית של המדינה חסרים חוש זה) יאמרו: מה בוועד?

אם הערבים מסכימים היום לשלום בגבול ה-4 ביוני, הם יסכימו מחר לשלום בגבולות גולדה-דיין. צריכים רק להמשיך להתעקש, "להחזיק מעמד", "לעמוד איתן", ואולי לערוך עוד מלחמה קטנה אחת או שתיים.

והאומרים כך אינם תופסים, כי ההיסטוריה אינה דורכת במקום. הגורמים שהביאו את ממשלת מצרים, את הרוב בעם המצרי, וכי נראה גם את רוב העם הפלסטיני, להשלים עם מצב של שלום עם ישראל — גורמים אלה עלולים להתגלות כבני-חלוף.

יה-הדובש האמריקאי-הסובייטי, שאיפשר את תוכנית-רוג'רס, יכול להסתים לפתע. מצב-הרוח במצריים עלול להשתנות, נוכח סירוב ממשלת גולדה, וגל חדש של הר-פתקנות מלחמתית עלולה להציף את העולם הערבי. (הר-דעת הפורוציה המשולשת היא אות-אזהרה בכיוון זה.)

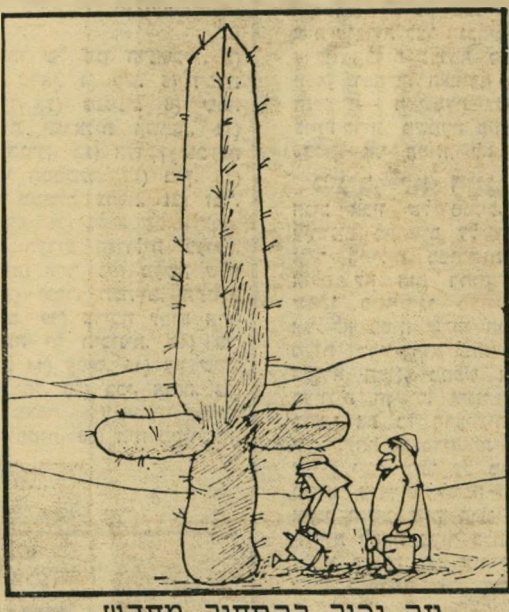
התלקחות מלחמתית עלולה להביא להתערבות סובייטית מאסיבית, שתשנה את המציאות מן הקצה אל הקצה.

שעת-הכושר ההיסטורית של 1947-48 נוצ-לה עד תום, מפני שדויד בן-גוריון לא שעה לנביאי ארץ-ישראל השלמה.

כך נמנעה בכיה לדורות.

שעת-הכושר ההיסטורית של 1971 עלולה לאבד, מפני שירשיו הגמדיים של בן-גוריון מהופנטים על-ידי שטחים.

הלהאי והדורות הבאים לא יבכו על כך.



זה יכול להתחיל מחדש...

אדם דתי רשאי לומר, בפשטות: זה היה נס מן השמיים.

הצד שלנו לא היה בגדר נס. שני דורות עמלו כדי לי-צור את גרעיני הכוח, שאיפשרו את הסיכת האומה העברית החדשה לגוף ממלכתי ריבוני.

אולם לא די היה בכוחנו העצמי. היה צורך בצירוף של נסיבות, שהיה חז-פעמי.

היתה שעת-כושר היסטורית — וזו נמשכה רק כמה חודשים, ואולי שנה-שנתיים.

היא לא היתה קיימת לפני כן, היא חלפה לאחר מכן. כל עוד היתה קיימת, ניתן היה להקים את המדינה.

מה הולידה שעת-כושר זו? מאילו נסיבות היא היתה מורכבת? איך נמצאו גופי-השמיים השונים בדיוק במערך שאיפשר את הקמת המדינה?

הנה ארבעה הצדדים העיקריים:

הבריטים היו עייפים. בראשם עמדה ממשלה של מפלגת-עבודה, שרצתה לחסל את האימפריה. בחוגי הצבא שלטה אופנה מחשבתית חולפת, פרי כתיבתו של לידל-הארט האגדתי, שאמרה: לא כדאי להחזיק במזרח התיכון. הוא קרוב מדי לסלים הסובייטיים. יש לבנות מערך-הגנה במרכז אפריקה.

תוך שנים מעטות כואד השתנה הכל. האמריקאים עדיין לא נכנסו לשלב החמור ביותר של המלחמה הקרה, ועדיין רצו לשתף פעולה עם

עלי באריקות ניפגש, נרפגש! למות או לכבוש את ההר!

ההמשך ידוע. המשכנו להילחם. האנגלים ימח שמש, הביאו עוד מאה אלף חיילים.

הם נתנו נשק לערבים, ואלה לחמו בנו. סטאלין הצורר התחרט על ההצהרה הציונית ששם בפי אנדרי גרומיקו. גרומיקו הודת, ומולוטוב הוצא להורג יחד עם אשתו היהודיה. במקומם בא האנטישמי מאלנקוב.

מאלנקוב הכריז כי היהודים הם עם בורגני-אימפריאליסטי-רוצקוסטיקאפיטליסטי, והעי-מיד את מחנה השלום-זהסוציאליזם לימין העם הפלסטיני הלוחם.

מול האתגר הסובייטי החדש, זנחה גם ארצות-הברית את תמיכתה בהקמת המדינה.

הנשיא טרומן נמעד בין הפטיש והסדן. המימסד היהודי המאורגן תקף את ממשלת השינגטון על מדינתה הבוגדנית לחלק את ארץ-ישראל ולגוול את חלק-הארי שלה מידי היהודים.

אותה שעה התייצבו חוגי הצבא, בהנהגת האנטישמי המטורף ג'יימס פורסטל, ובתמי-כת הסטייטס-דפארטמנט ואיליהנפט, לימין הי-ערבים ותבעו מטרומן לנקוט קו אנטי-יהודי.

כך נמשך המאבק במשך כל שנת 1948 ו-1949. אמנם, היינו בבריטים מכוח נאמנות, שרוממו את לב כולנו. גם הערבים הרגישו את נחת זרוענו.

אולם הזמן עבר, והמצב השתנה כליל. סטאלין לקה במחלת-רוח מאמרת, המציא את עלילת הרופאים וגירש מאות אלפי יהודים למחנות סיביר.

ארצות-הברית נכנסה לשלב המלחמה הקרה, ונדבקה בטיורף האנטי-קומוניסטי של ג'ו מקקארתי.

האמריקאים והסובייטים התחרו ביניהם על חסדי הערבים, האשימו אלה את אלה בכגידה בעניין הלאומי הערבי, וסירבו להעניק עזרה של ממש ליישוב היהודי.

העקורים היהודיים במחנה אירופה, שהיו בשנת 1947 נשק כה יעיל בידי היישוב במאבקו על דעת-הקהל העול-מית, התפורו בהדרגה ונקלטו בארצות רבות.

המחנות התרוקנו.

לקראת מחצית שנת 1950 היה כבר ברור כי הוחמצה ההזדמנות להקים את המדינה.

מנחם בגין הודת, ובן-גוריון הוחזר לתפקיד יו"ר ה-סוכנות היהודית. אחרי שהשלים את ספרו הנודע "מדוע לא קמה מדינת ישראל".

צעת האו"ם החליטה להפוך את הארץ לשטח-נאמנות